

Προκαλούνται παθολογικές οργανο- (γονόρροια, σφήλα, γλαυκώμα), τοξές (κονδυλώματα, έρπητας γεννητικών οργάνων), πρωτόζωα και μυκήτες.

δονται σε άλλο με τη ύπαρξη τούλης σεξουαλικά μεταδιδόμενου εκδηλώνονται με

Πότε πρέπει να λίσως έχουμε κάποιο από ούρηση

Όταν έχουμε Πόνο, κάψιμο ή δυσκολία στην ούρηση

* Εκκρίσεις από την ουρήθρα ή τον κόλπο, πωδός ή δύσκολος ή που δεν μοιάζουν σε ποσότητα και είδος με αυτές που συνήθως υπάρχουν

* Κάψιμο ή φαγόρα στον κόλπο

* Πληγές, με πόνο ή χωρίς, στα γεννητικά όργανα

* Εξογκώματα, αλλογή στο χρώμα του δέρματος, εξανθήματα στα γεννητικά όργανα ή στην περιοχή γύρω από αυτά

Διάγνωση ενός σεξουαλικά μεταδιδόμενου νοσήματος.

Πώς γίνεται η διάγνωση ενός ΣΜΝ γίνεται από τον ιατρό, τον οποίο συνήθως επισκεπτόμαστε λόγω κώνιασης συμπτωμάτων ή επειδή ο ερωτικός μας σύντροφος βρέθηκε να έχει ΣΜΝ, με μια σειρά κλινικών και εργαστηριακών εξετάσεων, ανάλογα με το νόσημα.

Ποια είναι η προφύλαξη από τα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα;

* Χρησιμοποιούμε πάντα προφυλακτικό.

Μερικά ΣΜΝ μπορούν να μεταδοθούν από ένα μολυσμένο άτομο ακόμα κι αν δεν έχει οποιαδήποτε συμπτώματα και γ' αυτό λόγο καλά είναι το προφυλακτικό να αποτελεί σταθερή πρακτική στις σεξουαλικές μας συνεννοήσεις.

* Προσέχουμε πολύ την ατομική υγιεινή.

Δεν χρησησιμότες και σφουγγάρια

σκεφτούμε ότι αυτά τα νοσήματα,

Τι είναι τα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα, σεξουαλικά νοσήματα (ΣΜΝ) είναι που μεταδίδονται από ένα άτομο σε άλλο μέσω της επαφής διαφορετικά νοσήματα συμπτωμάτων.

Τα σεξουαλικά νοσήματα (ΣΜΝ) είναι που μεταδίδονται από ένα άτομο σε άλλο μέσω της επαφής διαφορετικά νοσήματα συμπτωμάτων.

Τι είναι τα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα, σεξουαλικά νοσήματα (ΣΜΝ) είναι που μεταδίδονται από ένα άτομο σε άλλο μέσω της επαφής διαφορετικά νοσήματα συμπτωμάτων.

Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα

της Ε. Βαβουράκη*

Τι είναι τα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα;

Τα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα (ΣΜΝ) είναι ασθένειες που μεταδίδονται από ένα άτομο σε άλλο με τη σεξουαλική επαφή. Υπάρχουν **τουλάχιστον 25 διαφορετικά σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα** που εκδηλώνονται με μια σειρά συμπτωμάτων. Προκαλούνται από διάφορους παθογόνους οργανισμούς, όπως βακτήρια (γονόρροια, σύφιλη, χλαμύδια), ιούς (κονδυλώματα, έρπητας γεννητικών οργάνων), πρωτόζωα (τριχομονάδες) και μύκητες.

Πότε πρέπει να σκεφτούμε ότι ίσως έχουμε κάποιο από αυτά τα νοσήματα;

Όταν έχουμε:

- * Πόνο, κάψιμο ή δυσκολία στην ούρηση
- * Εκκρίσεις από την ουρήθρα ή τον κόλπο, πυώδεις ή δύσοσμες ή που δεν μοιάζουν σε ποσότητα και είδος με αυτές που συνήθως υπάρχουν
- * Κάψιμο ή φαγούρα στον κόλπο
- * Πληγές, με πόνο ή χωρίς, στα γεννητικά όργανα
- * Εξογκώματα, αλλαγή στο χρώμα του δέρματος, εξανθήματα στα γεννητικά όργανα ή στην περιοχή γύρω από αυτά.

Πώς γίνεται η διάγνωση ενός σεξουαλικά μεταδιδόμενου νοσήματος;

Η διάγνωση ενός ΣΜΝ γίνεται από τον ιατρό, τον οποίο συνήθως επισκεπτόμαστε λόγω εμφάνισης συμπτωμάτων ή επειδή ο ερωτικός μας σύντροφος βρέθηκε να έχει ΣΜΝ, με μια σειρά κλινικών και εργαστηριακών εξετάσεων, ανάλογα με το νόσημα.

Ποιά είναι η προφύλαξη από τα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα;

* Χρησιμοποιούμε πάντα προφυλακτικό.

Μερικά ΣΜΝ μπορούν να μεταδοθούν από ένα μολυσμένο άτομο ακόμα κι αν δεν έχει οποιαδήποτε συμπτώματα και γι' αυτό το λόγο καλό είναι το προφυλακτικό να αποτελεί σταθερή πρακτική στις σεξουαλικές μας συνεντεύξεις.

* Προσέχουμε πολύ την ατομική υγιεινή.

Δεν χρησιμοποιούμε πετσέτες και σφουγγάρια άλλων ατόμων.

* Δεν ερχόμαστε σε σεξουαλική επαφή στη διάρκεια της περιόδου.

* Αποφεύγουμε κάθε είδους σεξουαλική επαφή, εφόσον ο/η συντρόφος μας εμφανίζει ύποπτη συμπτωματολογία.

*Η κ. Ε. Βαβουράκη είναι Ιατρός, επίκουρη καθηγήτρια του τμήματος Φυσικοθεραπείας

* Δεν αλλάζουμε συχνά ερωτικούς συντρόφους.
Είναι επίσης σημαντικό ο καθένας που εντοπίζεται με ένα ΣΜΝ να ενημερώνει τα άτομα που έχουν έρθει σε σεξουαλική επαφή μαζί του μέσα στο προηγούμενο έτος.

Γιατί είναι σημαντικό να θεραπεύονται σωστά και άμεσα τα ΣΜΝ;

Όλα τα ΣΜΝ δεν είναι της ίδιας βαρύτητας και πρόγνωσης. Τα περισσότερα όμως, αν μείνουν χωρίς θεραπεία, έχουν άμεσες ή μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στην γενική υγεία του ατόμου ή / και στην αναπαραγωγική του ικανότητα.

Όταν υπάρχει έκθεση σε κάποια από τα ΣΜΝ, αυξάνεται η πιθανότητα πρόσληψης και μετάδοσης του ιού HIV του AIDS, καθώς και η πιθανότητα μόλυνσης του εμβρύου από την πάσχουσα έγκυο.

Στο σημερινό άρθρο θα αναφερθούμε σύντομα στο AIDS και στα συχνότερα αναφερόμενα ΣΜΝ, πιστεύοντας ότι η καλύτερη ασπίδα προστασίας για την υγεία μας είναι η γνώση.

AIDS

Είναι σοβαρή λοίμωξη που προκαλείται από τον ιό HIV (ή ιός της ανοσολογικής ανεπάρκειας). Η μόλυνση από τον ιό HIV έχει ως αποτέλεσμα την σταδιακή καταστροφή του ανθρώπινου ανοσολογικού συστήματος.

Το AIDS μπορεί να εμφανιστεί με πολλές μορφές. Τα άτομα που έχουν μολυνθεί από τον ιό HIV μπορεί να είναι για μεγάλο διάστημα χωρίς συμπτώματα.

Η εξέταση αντισωμάτων του ιού γίνεται θετική 2-3 μήνες μετά τη στιγμή της μόλυνσης. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι το άτομο δεν είναι μεταδοτικό όλο αυτό το διάστημα.

Πώς μεταδίδεται το AIDS;

Όλοι όσοι έχουν μολυνθεί με τον ιό HIV, είτε έχουν συμπτώματα είτε όχι, μπορεί να μεταδώσουν την αρρώστια με τους εξής τρόπους:

- * Τη σεξουαλική επαφή, με άτομα του ίδιου ή του αντίθετου φύλου.
- * Με το αίμα (χρησιμοποιημένες σύριγγες, χρησιμοποιημένα αιχμηρά αντικείμενα, άμεση επαφή).

- * Από την μολυσμένη μητέρα στο παιδί (στη διάρκεια της κύησης, και τον τοκετό ή με τον θηλασμό).

Το AIDS δεν μεταδίδεται με:

- * Την καθημερινή επαφή.
- * Τα βιολογικά υγρά.
- * Με την κοινή χρήση αντικειμένων.
- * Με την κοινωνική επαφή.

Ποια είναι η προφύλαξη από το AIDS;

- * Χρησιμοποιούμε πάντα προφυλακτικό.
- * Δε χρησιμοποιούμε προσωπικά αντικείμενα άλλων (ξυραφάκια, οδοντόβουρτσες κ.ά.).
- * Δε χρησιμοποιούμε μεταχειρισμένες σύριγγες ή εργαλεία τρυπήματος.
- * Δεν ερχόμαστε σε επαφή με αίμα άλλων, με γυμνά χέρια.

Γονόρροια

Η γονόρροια προκαλείται από το βακτήριο *neisseria gonorrhoeae*.

Τα συμπτώματα της γονόρροιας, που συνήθως εμφανίζονται 1-14 μέρες μετά την επαφή, είναι αίσθημα καψίματος κατά την ούρηση, ασυνήθιστες εκκρίσεις από την ουρήθρα (στους άνδρες) ή τον κόλπο και σπανιότερα πυρετός, πόνος στην περιοχή της πυέλου και διαταραχές στην περίοδο.

Σημαντικό είναι όμως να θυμόμαστε ότι το 80% των γυναικών και το 10% των ανδρών δεν έχουν καθόλου συμπτώματα.

Αν η γονόρροια παραμείνει χωρίς θεραπευτική αντιμετώπιση, μπορεί να οδηγήσει σε στέρωση λόγω μόλυνσης των οργάνων αναπαραγωγής.

Η θεραπεία της γονόρροιας γίνεται με τη χρήση κατάλληλης αντιβίωσης ταυτόχρονα και από τους δυο συντρόφους.

Λοίμωξη με Χλαμύδια

Είναι μια από τα συχνότερα αναφερόμενα ΣΜΝ. Πιθανά συμπτώματα, που εμφανίζονται 1-3

εβδομάδες μετά την επαφή, περιλαμβάνουν ασυνήθιστες εκκρίσεις από την ουρήθρα (στους άνδρες) και τον κόλπο, αίσθημα καψίματος στην ούρηση και σπανιότερα πόνος στην περιοχή της πυέλου. Και σε αυτήν τη λοίμωξη το 75% των γυναικών και το 50% των ανδρών δεν έχουν καθόλου συμπτώματα.

Η λοίμωξη με χλαμύδια θεραπεύεται με αντιβιοτικά που πρέπει να πάρουν και οι δυο συντροφοί. Αν μείνει χωρίς θεραπεία μπορεί να προκαλέσει ουλοποίηση των σαλπίνγγων στις γυναίκες, με συνέπεια προβλήματα αναπαραγωγής και προστατίτιδα ή επιδιδυμίτιδα στους άνδρες.

Επίσης, αν η γυναίκα προσβληθεί κατά την διάρκεια της εγκυμοσύνης και δε λάβει θεραπεία, αυξάνεται η πιθανότητα να μεταδώσει τη λοίμωξη στο παιδί της κατά τον τοκετό, προκαλώντας του πνευμονία ή λοίμωξη στα μάτια.

Έρπητος γεννητικών οργάνων

Προκαλείται από τον ιό του απλού έρπητα (συνήθως τον HSV-2) και περίπου τα 2/3 όσων έχουν μολυνθεί με τον ιό δεν το γνωρίζουν.

Στα συμπτώματα περιλαμβάνονται: πόνος και φαγούρα στα γεννητικά όργανα, στους

γλουτούς, στον πρωκτό και στους μηρούς, που προκαλούνται από χαρακτηριστικές φυσαλίδες με υγρό ή μικρά έλκη. Οι βλάβες αυτές εμφανίζονται 2-7 ημέρες μετά την έκθεση και διαρκούν 2-4 εβδομάδες. Τα έλκη στα γεννητικά όργανα μπορεί να μην είναι ορατά γιατί βρίσκονται μέσα στον κόλπο ή μέσα στην (ανδρική) ουρήθρα.

Το νόσημα χαρακτηρίζεται από εξάρσεις που συνήθως σχετίζονται με σωματικό ή οργανικό stress.

Δεν υπάρχει μόνιμη θεραπεία, αλλά δίνονται αντιικά φάρμακα που μειώνουν τα συμπτώματα και τις εξάρσεις. Η νόσος είναι πολύ μεταδοτική, όταν υπάρχουν έλκη, αλλά μπορεί να μεταδοθεί ακόμη και όταν ο φορέας δεν έχει εμφανή συμπτώματα.

Σε περίπτωση που η γυναίκα προσβληθεί κατά την διάρκεια της εγκυμοσύνης και δε λάβει θεραπεία, μπορεί να μεταδώσει τον ιό στο νεογέννητο μωρό της κατά τον τοκετό.

Λοίμωξη με τριχομονάδες

Η λοίμωξη με τριχομονάδες εμφανίζεται συνήθως με αφρώδεις εκκρίσεις (στις γυναίκες μερικές φορές άφθονες και δύσοσμες), κάψιμο κατά την ούρηση, ενόχληση ή και πόνο στην επαφή.

Ηπατίτιδα Β

Προκαλείται από τον ιό της ηπατίτιδας Β και μεταδίδεται συνήθως με το αίμα και την ερωτική επαφή. Τα συμπτώματα είναι κόπωση, ναυτία, πυρετός, απώλεια όρεξης, διάρροια, ίκτερος και εμφανίζονται στο 50% όσων μολύνονται. Δεν υπάρχει θεραπεία για την νόσο. Το 5-10% των ανθρώπων που μολύνονται, θα αναπτύξει χρόνια ηπατίτιδα που μπορεί να οδηγήσει σε χρόνια ηπατική ανεπάρκεια και σε καρκίνο του ήπατος.

Κάποιοι φορείς παραμένουν ασυμπτωματικοί, αλλά μπορούν να μεταδώσουν τον ιό στους άλλους. Η έγκυος γυναίκα, επίσης, μπορεί να μεταδώσει τον ιό στο έμβρυο.

Η ηπατίτιδα Β προλαμβάνεται με εμβόλιο που έχει υψηλή αποτελεσματικότητα.

Οξυτενή κονδυλώματα

Οφείλονται στον ιό των ανθρώπινων θηλωμάτων (HPV - Human Papilloma Virus). Τα άτομα με εξασθενημένο ανοσοποιητικό σύστημα και οι έγκυες είναι οι πιο ευάλωτοι πληθυσμοί.

Μπορεί να εμφανιστούν σαν μικρά εξογκώματα (μυρμηγκιές) στα γεννητικά όργανα, τον πρωκτό ή την ουρήθρα. Μερικές φορές προκαλούν κνησμό και σπανιότερα πόνο. Αν εντοπίζονται στον τράχηλο της γυναίκας μπορεί να υπάρχει μικρή αιμορραγία ή ασυνήθιστα χρωματισμένη κολπική έκκριση.

Επειδή ο ιός ευθύνεται για το 98% όλων των περιπτώσεων καρκίνου του τραχήλου της μήτρας, πρέπει να εντοπίζονται και να θεραπεύονται κατά τη σύσταση του γιατρού.

Σύφιλη

Τα συμπτώματα της σύφιλης είναι δύσκολο να αναγνωριστούν και μπορεί να εμφανιστούν 3 μήνες μετά την επαφή με μολυσμένο άτομο.

Τα πιθανά συμπτώματα περιλαμβάνουν ανώδυνα έλκη στα γεννητικά όργανα, στο στόμα ή στο πρωκτό, εξάνθημα χωρίς κνησμό στις παλάμες και στα πέλματα ή οπουδήποτε στο σώμα, οίδημα των βουβωνικών λεμφαδένων, πυρετό και αρθραλγίες (όπως στη γρίπη).

Η σύφιλη εξελίσσεται σε στάδια, αλλά μπορεί να θεραπευτεί εντελώς με αντιβιοτικά, εάν η διάγνωση γίνει εύκαιρα και η λοίμωξη αντιμετωπιστεί. Ένα άτομο συνήθως παύει να μεταδίδει τη νόσο 24 ώρες μετά την έναρξη της θεραπείας. Εάν αφεθεί χωρίς θεραπεία, η νόσος οδηγείται σε βαρύτερο στάδιο που μπορεί να οδηγήσει σε θάνατο επηρεάζοντας ζωικά όργανα όπως η καρδιά. Η έγκυος μπορεί να μεταδώσει τη σύφιλη στο έμβρυο προκαλώντας δυσπλασίες και θάνατο. ☑